Temeljem članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je, na 16. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 11. i 30. listopada 2007. godine, i na 9. sjednici Doma naroda, održanoj 29. listopada 2007. godine, usvojila

OKVIRNI ZAKON

O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini utvrđuju se: načela, ciljevi, standardi i normativi za pripremu zajedničkih nastavnih jezgri programa za obavljanje funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i upravljanje, vođenje, stručni standardi, vrste evidencija, financiranje, nadzor i druga pitanja u vezi s organiziranjem i osnivanjem predškolskih ustanova.
- (2) Načela, ciljevi i standardi utvrđeni ovim Zakonom i na temelju ovoga Zakona ne mogu se smanjivati mijenjati.

Članak 2.

(Funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje sastavnim je dijelom odgojno-obrazovnog sustava u Bosni i Hercegovini. On je prvi, poseban i specifičan stupanj odgojno-obrazovnog sustava koji se bavi odgojem djece predškolske dobi.
- (2) Predškolski odgoj i obrazovanje valja shvatiti kao širi pojam koji određuju pojmovi: odgoj, obrazovanje, njega i skrb.

Članak 3.

(Temeljna obveza nadležnih obrazovnih vlasti)

Tijela vlasti nadležna za organiziranje obrazovnog sustava u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj, kantonima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležne obrazovne vlasti), sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine i entitetskim i kantonalnim ustavima, odnosno ustanove koje su prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini registrirane za pružanje usluga u području predškolskog odgoja i obrazovanja, obvezne su primjenjivati i poštivati načela i norme utvrđene ovim Zakonom i osigurati odgoj i obrazovanje pod jednakim uvjetima za svu djecu.

POGLAVLJE I. NAČELA I CILJEVI PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Odjeljak A. Temeljna načela i ciljevi

Članak 4.

(Razvojna načela)

Predškolski odgoj i obrazovanje u Bosni i Hercegovini karakteriziraju sljedeća razvojna načela:

- a) humanističkorazvojno načelo,
- b) načelo profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti,
- c) načelo demokratičnosti.

Članak 5

(Uvažavanje stupnja razvoja djeteta)

Predškolski odgoj i obrazovanje utemeljeni na humanističkom pristupu odgoju i obrazovanju, suvremenim znanstvenim postignućima i teorijama o djetetovom razvoju i pravima djeteta, obvezno uvažava stupani razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.

Članak 6.

(Zabrana diskriminacije)

- (1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti sudjelovanja u odgovarajućem odgoju i obrazovanju, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.
- (2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguranje jednakih uvjeta i prilika za sve, za početak i nastavak daljnjeg odgoja i obrazovanja.

Odjeljak B. Načela i ciljevi koji osiguravaju temeljna prava djece

Članak 7.

(Osiguranje najboljeg interesa djeteta)

- (1) Pravo djeteta na odgoj i obrazovanje i ispravnu brigu za dobrobit njegova tjelesnog i mentalnog zdravlja i sigurnosti ima prednost nad svim drugim pravima.
- (2) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

Članak 8

(Osiguranje vlastitih vrijednosti)

Opći ciljevi odgoja i obrazovanja proizlaze iz općeprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva, te vlastitih vrijednosnih sustava utemeljenih na specifičnostima nacionalne, povijesne, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koji žive u Bosni i Hercegovini.

Članak 9.

(Osiguranje optimalnog razvoja djeteta)

Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je osigurati optimalne i jednake uvjete kako bi se svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvijalo i ostvarivalo svoje pune potencijale i kompetencije kroz različite oblike kvalitetnog i djelatno autonomnog institucionalnog i izvaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Članak 10.

(Pravo na jezik)

Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi u Bosni i Hercegovini će se poštivati i uključivati u predškolsku ustanovu sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, Europskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Okvirnoj konvenciji za zaštitu nacionalnih manjina i Konvenciji o pravima djeteta.

Članak 11.

(Poštivanje vjerskih sloboda)

Predškolske ustanove razvijati će, unapređivati i poštivati nacionalne i vjerske slobode, običaje, toleranciju i kulturu dijaloga sukladno članku 10. ovoga Zakona.

Članak 12

(Integracijski programi za djecu s posebnim potrebama)

- (1) Djeca s posebnim potrebama uključuju se u predškolske ustanove prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Za svako će se dijete izraditi individualni program prilagođen njegovim mogućnostima i sposobnostima.
- (2) Za djecu s posebnim potrebama pripremaju se i provode programi za integraciju.

Članak 13.

(Pravo roditelja i djece na odabir ustanove i odlučivanje)

- (1) Roditelji imaju pravo odabira javne ili privatne predškolske ustanove u kojoj će odgajati i obrazovati svoje dijete.
- (2) Roditelji imaju pravo i obvezu, putem svojih predstavnika u predškolskim ustanovama i tijelima i putem svojih asocijacija, u interesu svoje djece, na svim razinama sudjelovati u odlučivanju o pitanjima od važnosti za rad predškolske ustanove i za funkcioniranje predškolskog odgoja i obrazovanja.

POGLAVLJE II. OSIGURANJE FUNKCIJE PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Članak 14

(Određivanje funkcije)

Funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja su:

a) osiguranje uvjeta za optimalni razvoj svakog djeteta,

- b) pomoć roditeljima u brizi za njegu, skrb, razvoj, odgoj i opće blagostanje djeteta,
- c) dopuna obiteljskog odgoja,
- d) ulaganje društva u blagostanje i napredak.

Članak 15

(Standardi i normativi za obavljanje funkcije odgoja i obrazovanja)

Javne i privatne predškolske ustanove obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja sukladno planovima i programima čije zajedničke osnove propisuju nadležne obrazovne vlasti, a u skladu s pedagoškim standardima i normativima za: opremu, didaktička sredstava, zdravstveno-higijenska, estetska i druga sredstva (u daljnjem tekstu: standardi i normativi).

Članak 16.

(Vrijeme obveznog uključivanja djece u predškolsko obrazovanje)

- (1) U godini pred polazak u osnovnu školu, predškolski odgoj i obrazovanje obvezatno je za svu djecu predškolske dobi.
- (2) Uvjeti i načini financiranja, programi i vrijeme trajanja predškolskog odgoja i obrazovanja reguliraju se odgovarajućim zakonom nadležne obrazovne vlasti.

Članak 17

(Prijam djece)

- (1) Djeca se tijekom cijele godine primaju u predškolsku ustanovu, sukladno ovome Zakonu, podzakonskim aktima ustanova i ostalim propisima u području odgoja i obrazovanja.
- (2) Javne i privatne predškolske ustanove, u pogledu ostvarivanja uvjeta i provođenja procedura bez diskriminacije, osiguravaju jednake mogućnosti za prijam sve djece.

DIO TREĆI - OSNIVANJE I USTROJ PREDŠKOLSKIH USTANOVA

POGLAVLJE I. OSNIVANJE

Odjeljak A. Osnivanje ustanova

Članak 18.

(Javne i privatne predškolske ustanove)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje realizira se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama.
- (2) Javne predškolske ustanove osnivaju nadležne obrazovne vlasti, sukladno načelima, standardima i normativima utvrđenim ovim Zakonom i ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim propisima u području odgoja i obrazovanja.

(3) Privatnu predškolsku ustanovu mogu osnovati domaće i strane fizičke i pravne osobe, sukladno načelima utvrđenim ovim Zakonom i ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim propisima u području odgoja i obrazovanja.

Članak 19.

(Jaslice i vrtići)

Sa stanovišta oblika organiziranja, predškolski odgoj i obrazovanje ostvaruje se u jaslicama za djecu od šest mjeseci do navršene treće godine života i u vrtiću od navršene treće godine života sve do polaska u osnovnu školu.

Članak 20

(Organiziranje posebnih predškolsko odgojno-obrazovnih ustanova)

U slučajevima kada se za djecu predškolske dobi s posebnim potrebama ne može organizirati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi, taj rad može se djelomično ili u cijelosti obavljati u posebnim predškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama.

POGLAVLJE II. ORGANIZACIJA

Odjeljak A. Zajednička jezgra programa

Članak 21.

(Uspostava zajedničke jezgre programa)

- (1) U svim javnim i privatnim predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini uspostavlja se i primjenjuje zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa za rad u predškolskim ustanovama.
- (2) Zajednička jezgra programa i planovi trebaju:
- a) garantirati i osigurati kvalitetan odgoj i obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti;
- b) osigurati dosljednost kvalitete odgojnog i obrazovnog standarda u svim predškolskm ustanovama u Bosni i Hercegovini;
- c) osigurati primjenu programa koji odgovaraju razvojnim potrebama djece predškolske dobi;
- d) kroz odgojno-obrazovni proces osigurati razvoj pozitivnog odnosa i osjećaja pripadnosti državi Bosni i Hercegovini;
- e) osigurati zadovoljavajuću usklađenost programa, kao i njihovu prilagodljivost, sukladno specifičnim potrebama predškolske ustanove i lokalne zajednice;
- f) osigurati slobodu kretanja i jednak pristup predškolskom odgoju i obrazovanju.

Članak 22.

(Privremeno tijelo za izradbu zajedničke jezgre programa)

- (1) Zajedničku jezgru programa izrađuje posebno privremeno tijelo, čije članove imenuju ministri obrazovanja Republike Srpske, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt), a jednoga člana imenuje ministar civilnih poslova Bosne i Hercegovine.
- (2) Na prijedlog privremenog tijela iz stavka (1) ovoga članka, sporazum o zajedničkim jezgrama programa usvajaju i potpisuju ministar obrazovanja Republike Srpske, ministri obrazovanja svih kantona iz Federacije Bosne i Hercegovine, te predstavnik Brčko Distrikta.

Članak 23.

(Vrste programa)

U predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini upotrebljavaju se sljedeći programi:

- a) cjeloviti razvojni programi;
- b) specijalizirani razvojni programi;
- c) interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski programi;
- d) programi jačanja roditeljskih kompetencija;
- e) programi za djecu pred polazak u školu ako nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja;
- f) programi za djecu državljana Bosne i Hercegovine u inozemstvu.

Članak 24.

(Namjena i sadržaj programa)

- (1) U predškolskim ustanovama realiziraju se programi odgojno-obrazovnog rada namijenjeni djeci od rođenja do polaska u školu, kao i programi namijenjeni drugim korisnicima zainteresiranim za razvoj, odgoj, obrazovanje i opću dobrobit djece.
- (2) Programima odgojno-obrazovnog rada s djecom iz stavka (1) ovoga članka utvrđuju se ciljevi i zadaće, sadržaj i vrsta, te profili i školska sprema zaposlenika koji realiziraju svaki od ovih programa, a na temelju prethodno pribavljene suglasnosti nadležnih obrazovnih vlasti.

Odjeljak B. Standardi i normativi

Članak 25

(Pedagoški standardi i normativi)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje u javnim i privatnim predškolskim ustanovama realizira se na temelju pedagoških standarda i normativa.
- (2) Nadležne obrazovne vlasti utvrđuju i usvajaju standarde i normative za predškolski odgoj i obrazovanje.

(3) Standardima i normativima u predškolskom odgoju i obrazovanju osigurava se dosljedna i učinkovita primjena zajedničkih jezgri programa u svim predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini.

Članak 26

(Osiguravanje primjene i sadržaji po izboru)

- (1) Za provođenje standarda i normativa te zajedničkih jezgri u području predškolskog obrazovanja nadležna je institucija ili tijelo uspostavljeno odgovarajućim zakonom na razini Bosne i Hercegovine (Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje).
- (2) U sklopu zajedničkih jezgri i programa, javne i privatne predškolske ustanove imaju slobodu kreiranja i realiziranja određenih sadržaja prema svojem izboru, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Odjeljak C. Izvješćivanje i nadzor

Članak 27.

(Godišnji programi rada i izvješća o radu)

- (1) Predškolske ustanove obvezne su donositi godišnje programe rada.
- (2) Godišnje programe rada, na prijedlog stručnog vijeća, usvaja upravni odbor predškolske ustanove i do kraja rujna tekuće godine dostavlja ih nadležnim obrazovnim vlastima i osnivaču.
- (3) Izvješća o radu za proteklu radnu godinu razmatraju se i usvajaju po istom postupku kao i programi rada, a najkasnije do kraja rujna tekuće godine prosljeđuju nadležnim institucijama radi razmatranja i usvajanja.

Članak 28.

(Nadzor i kontrola stručnih standarda i normativa)

Nadležne obrazovne vlasti obvezne su osigurati kontrolne mehanizme za obavljanje stručnog nadzora, pedagoškog praćenja i unapređivanja rada u javnim i privatnim predškolskim ustanovama, kako bi se osiguralo da sve predškolske ustanove rade sukladno standardima i normativima.

DIO ČETVRTI - STRUČNI STANDARDI

POGLAVLJE I. PROFILI ZA OBAVLJANJE FUNKCIJE ODGAJATELJA

Članak 29.

(Profil stručnjaka)

(1) Profil za obavljanje funkcije odgajatelja, definiran zajedničkim jezgrama programa za predškolski odgoj i obrazovanje, te stupanj stručne spreme i ostali uvjeti za obavljanje odgajateljske funkcije bliže se definiraju standardima i normativima predškolskog odgoja i obrazovanja.

- (2) Različite programe predškolskog odgoja i obrazovanja u javnom i privatnom sektoru realiziraju odgajatelji, specijalizirani stručnjaci različitih profila (pedagozi, specijalni pedagozi, logopedi, psiholozi, liječnici, socijalni radnici) s visokom stručnom spremom.
- (3) Njegu i brigu o zaštiti i unapređenju zdravlja djece u dobi od šest mjeseci do polaska u školu realiziraju medicinski radnici sa završenim fakultetom, visokom ili srednjom medicinskom školom.

Članak 30.

(Asistenti i volonteri)

U realiziranju programa odgojno-obrazovnog rada mogu sudjelovati i osobe s visokom, višom i srednjom stručnom spremom odgojno-obrazovnog i medicinskog smjera u svojstvu asistenta i volontera.

Članak 31.

(Polaganje stručnog ispita)

- (1) Odgajatelji, stručni suradnici i suradnici koji prvi puta zasnivaju radni odnos u predškolskoj ustanovi obvezni su nakon jedne godine, a prije isteka druge godine neposrednog odgojno-obrazovnog rada, položiti stručni ispit.
- (2) Nadležne obrazovne vlasti će pitanje polaganja stručnih ispita regulirati posebnim propisom.

POGLAVLJE II. STRUČNA TIJELA

Članak 32

(Stručna tijela)

Stručno vijeće i stručni aktivi su stručna tijela koji obavljaju stručnu funkciju u predškolskim ustanovama.

Članak 33.

(Stručno vijeće)

- (1) Stručno vijeće čine svi stručni zaposlenici predškolske ustanove, a obavlja sljedeće poslove:
- a) prati i analizira organiziranje i realiziranje programa odgojno-obrazovnog rada;
- b) utvrđuje program stručnog usavršavanja odgajatelja i prati njegovo realiziranje;
- c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada;
- d) razmatra i daje primjedbe na izvješće o radu stručnih tijela/povjerenstava/odbora/aktiva;
- e) osniva, prati i analizira rad stručnih tijela/povjerenstava/odbora/aktiva;
- f) kandidira predstavnika upravnog odbora;

- g) predlaže i prati realiziranje suradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom.
- (2) Stručnim vijećem upravlja ravnatelj predškolske ustanove.

Članak 34.

(Stručni aktivi)

- (1) Stručni aktivi formiraju se od stručnih radnika po dobnim skupinama u kojima se realizira odgojno-obrazovni proces.
- (2) Stručni aktiv obavlja sljedeće poslove:
- a) brine o usklađivanju rada istih dobnih skupina,
- b) poduzima mjere za uspješnu realizaciju programa u svojem aktivu,
- c) prati cjelokupan razvoj i aktivnost djece te predlaže mjere za njihovu uspješnost.
- (3) Stručnim aktivom upravlja predsjednik aktiva, kojeg biraju članovi aktiva.

DIO PETI - UPRAVLJANJE I VOĐENJE PREDŠKOLSKIH USTANOVA

POGLAVLJE I. UREĐIVANJE ZAKONOM I PROPISIMA

Članak 35.

(Utvrđivanje procedura za upravljanje i vođenje)

- (1) Pitanja osnivanja, organiziranja, nadležnosti tijela, procedure za upravljanje predškolskim odgojno-obrazovnim sustavom, kao dijelom nadležnog obrazovnog sustava u Bosni i Hercegovini, uređuje se zakonima u području predškolskog odgoja i obrazovanja te drugim propisima i aktima koje donose nadležne obrazovne vlasti i predškolske ustanove.
- (2) Zakonima, propisima i aktima iz stavka (1) ovoga članka uređuju se nadležnosti i odgovornosti za upravljanje, posebice u pogledu financiranja predškolskih ustanova, odnosi ovih institucija i osnivača, kao i prema društvenoj zajednici, partnerstvo svih subjekata, upravno tijelo i sva druga pitanja od važnosti za učinkovito upravljanje predškolskim odgojem i obrazovanjem.

POGLAVLJE II. UPRAVNO TIJELO

Članak 36.

(Upravni odbor)

- (1) Upravno tijelo u javnoj predškolskoj ustanovi je upravni odbor.
- (2) Članovi upravnog odbora biraju se na temelju javnog natječaja, prema načelu paritetne zastupljenosti osnivača, vijeća roditelja i stručnog osoblja predškolske ustanove, sukladno proceduri utvrđenoj propisima i aktima koje donose nadležne obrazovne vlasti i predškolske ustanove.

- (3) Natječaj raspisuje i provodi povjerenstvo koje čine po jedan predstavnik osnivača, vijeća roditelja i predškolske ustanove, koju imenuje osnivač.
- (4) Članove povjerenstva iz stavka (3) ovoga članka predlažu tijela subjekata koji čine povjerenstvo.
- (5) Sastav upravnog odbora predškolske ustanove mora odražavati nacionalnu strukturu djece i roditelja, osoblja i osnivača, onako kako ona u datom trenutku izgleda, u principu, prema popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 1991. godine.
- (6) Upravni odbor odgovoran je za utvrđivanje i provođenje politike predškolske ustanove, općenito za upravljanje predškolskom ustanovom i učinkovito korištenje kadrovskih i materijalnih resursa.

Članak 37.

(Ravnatelj)

- (1) Ravnatelja predškolske ustanove imenuje upravni odbor po postupku koji se određuje zakonima ili propisima Republike Srpske, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta te općim aktima predškolske ustanove.
- (2) Ravnatelj predškolske ustanove mora imati visoku stručnu spremu u području predškolskog odgoja, pedagogije, specijalne pedagogije ili psihologije. Iznimno, za ravnatelja predškolske ustanove može biti imenovan istaknuti, u praksi dokazani nastavnik predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (3) Ravnatelj je odgovoran za upravljanje predškolskom ustanovom i za realiziranje programskih aktivnosti predškolske ustanove.
- (4) Ravnatelja privatne predškolske ustanove imenuje osnivač.

Članak 38.

(Vijeće roditelja)

- (1) Roditelji imaju pravo osnovati vijeće roditelja, a predškolska ustanova ima obvezu pomoći im u tome. Članove ovog vijeća biraju roditelji.
- (2) Način i procedura za osnivanje i rad vijeća roditelja utvrđuje se općim aktom predškolske ustanove.
- (3) Vijeće roditelja:
- a) promovira interese predškolske ustanove u lokalnoj zajednici;
- b) predočava stavove roditelja upravnom odboru predškolske ustanove;
- c) potiče angažiranje roditelja u radu predškolske ustanove;
- d) informira upravni odbor o svojim stavovima kada to ocijeni potrebnim ili, na zahtjev upravnog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove;

e) kandidira predstavnika roditelja u upravni odbor.

DIO ŠESTI - EVIDENCIJE I DOKUMENTACIJA

Članak 39.

(Obveza vođenja evidencija i dokumentacije)

- (1) Predškolska ustanova obvezna je voditi svu potrebnu pedagošku dokumentaciju i evidenciju predviđenu ovim Zakonom, ostalim zakonskim i podzakonskim aktima.
- (2) Predškolska ustanova posebno je obvezna voditi evidenciju:
- a) o djeci upisanoj u predškolsku ustanovu;
- b) o praćenju i napredovanju djece;
- c) o prikupljanju sredstava od roditelja, osnivača i donatora;
- d) o djeci s posebnim potrebama;
- e) o djeci smještenoj u druge obitelji.
- (3) Rokovi za čuvanje dokumentacije iz stavka (2) ovoga članka reguliraju se posebnim propisom.

DIO SEDMI - FINANCIRANJE

Članak 40

(Sredstava koja osigurava osnivač)

- (1) Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje, rad i provođenje programa predškolskog odgoja i obrazovanja sukladno pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.
- (2) Osnivač osigurava:
- a) plaće uposlenika (bruto), topli obrok, regres;
- b) materijalne troškove;
- c) nabavu osnovne opreme i učila;
- d) potrošni materijal za odgojno-obrazovni rad;
- e) amortizaciju i tekuće investicijsko održavanje objekata;
- f) dio radno-igrovnog materijala (igračke i drugi osnovni didaktički materijal).

Članak 41

(Sredstva iz drugih izvora)

Programi predškolskog odgoja i obrazovanja, izuzev obveznog predškolskog odgoja, financijski se mogu podupirati i na sljedeći način:

- a) od roditelja djece predškolske dobi, ovisno o socijalnom statusu,
- b) donacijama.

Članak 42

(Participacija korisnika usluga)

Sredstva za realizaciju kraćih i specijaliziranih programa rada i troškove ishrane djece osiguravaju korisnici usluga.

Članak 43.

(Obveze nadležnih obrazovnih vlasti)

Nadležne obrazovne vlasti osiguravaju:

- a) sredstva za nabavu dijela didaktičkog materijala;
- b) profesionalno usavršavanje kadrova u odgoju i obrazovanju;
- c) razvoj predškolskih programa rada;
- d) evaluaciju predškolskih programa rada;
- e) dio sredstava za realizaciju specijaliziranih programa rada;
- f) izdavačku djelatnost ustanove;
- g) utvrđuje uvjete i donosi rješenje o početku rada predškolske ustanove.

Članak 44.

(Obveze nadležnog tijela za socijalnu skrb)

Nadležno tijelo za socijalnu skrb, sukladno odgovarajućim zakonima Republike Srpske, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta, sufinancira dio troškova za:

- a) djecu bez roditeljske skrbi;
- b) djecu s posebnim potrebama;
- c) djecu invalida;
- d) djecu civilnih stradalnika rata;
- e) djecu nezaposlenih roditelja;

- f) djecu samohranih roditelja;
- g) djecu korisnika socijalnih primanja;
- h) djecu redovitih studenata.

Članak 45.

(Zdravstvena skrb)

Nadležno ministarstvo za zdravlje i/ili institucije, sukladno odgovarajućim entitetskim, kantonalnim i zakonima Brčko Distrikta osiguravaju:

- a) financiranje preventivnih programa te programa zaštite i unapređenja zdravlja djece;
- b) plaće liječnika, specijalnih pedagoga, stomatologa i medicinskih sestara;
- c) dio potrošnog materijala za jaslice;
- d) profesionalno usavršavanje zdravstvenih radnika i specijalnih pedagoga;
- e) sanitarne preglede svih zaposlenika;
- f) preglede djece pred upise u predškolsku ustanovu.

Članak 46

(Osiguranje sredstava za ostale potrebe)

Iz proračuna osnivača osiguravaju se sredstva za razvoj djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, financiranje odjela predškolskih ustanova u bolnicama, odjela za djecu s posebnim potrebama pri odgovarajućim zavodima, za djecu nacionalnih manjina, posebice djecu Roma, kao i subvencije za cijenu grijanja, komunalija, vode, električne struje, PTT usluga i RTV pristojbe, koje se svrstavaju u kategoriju kućanstava.

Članak 47.

(Sredstva za djecu iz hraniteljskih obitelji)

Smještaj djece u predškolske ustanove za djecu iz hraniteljskih obitelji financira se pod jednakim uvjetima.

DIO SEDMI - PRAĆENJE I NADZOR PROVEDBE ZAKONA

Članak 48.

(Odgovornost za nadzor i provedbu)

(1) Nadzor nad primjenom ovoga Zakona provodi Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

- (2) Nadležne obrazovne vlasti odgovorne su za provedbu i primjenu ovoga Zakona, primjenu standarda i normativa, kao i programa rada.
- (3) Zakonitost i uvjete za rad u predškolskoj ustanovi nadziru tijela nadležnih inspekcijskih službi za područje obrazovanja.

DIO OSMI- ZAŠTITA PRAVA

Članak 49

(Prijave za kršenje Zakona)

- (1) Prijave za kršenje načela definiranih ovim Zakonom mogu se podnijeti nadležnoj obrazovnoj instituciji ili inspekciji nadležnoj za područje obrazovanja, koja će rješenjem utvrditi opravdanost takvoga kršenja i naložiti njegovo otklanjanje.
- (2) Ako rješenje ne bude doneseno u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave ili ako stranka ne bude zadovoljna rješenjem, ona može podnijeti žalbu nadležnom ministarstvu, koje je obvezno riješiti žalbu u roku od 30 dana.
- (3) Nezadovoljna stranka može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Članak 50.

(Pokretanje disciplinskog postupka)

- (1) Predškolska ustanova, nadležna inspekcija za obrazovanje ili nadležno ministarstvo za obrazovanje može pokrenuti disciplinski postupak protiv osobe koja se ponaša suprotno ovome Zakonu.
- (2) U slučaju sumnje da je počinjeno kazneno djelo, predškolska ustanova, nadležna inspekcija ili nadležno ministarstvo obrazovanja obavijestit će odgovarajuće tijelo kaznenog progona.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

(Obveza donošenja usklađenih zakona)

Republika Srpska, kantoni u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikt obvezni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti svoje zakone i uskladiti ih s ovim Zakonom.

Članak 52.

(Obveza donošenja ostalih propisa i akata)

Nadležne obrazovne vlasti će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti:

- a) standarde i normative za područje predškolskog odgoja i obrazovanja;
- b) kriterije o financiranju predškolskih ustanova;

- c) propis o postupku utvrđivanja uvjeta, sadržaju i načinu vođenja registra;
- d) propis o načinu vođenja pedagoške i ostale evidencije i dokumentacije;
- e) propis o ocjenjivanju i stručnom usavršavanju medicinskog osoblja, odgajatelja i ostalih stručnih kadrova koji rade u odgojno-obrazovnom procesu;
- f) propis o stručnom nadzoru.

Članak 53

(Rokovi za donošenje programa odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Nadležne obrazovne vlasti će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti programe odgojno-obrazovnog rada sukladne ovome Zakonu i metodologiju izradbe godišnjeg programa rada predškolske ustanove.
- (2) Odredbe ovoga Zakona odnose se i na privatne predškolske ustanove.

Članak 54

(Prijelazno razdoblje za uspostavu stručnih standarda)

- (1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona, odgajatelji koji rade s djecom u odgojno-obrazovnom procesu moraju imati visoku stručnu spremu u području predškolskog odgoja.
- (2) Odgajatelji koji imaju više od 20 godina staža sa višom i srednjom školskom spremom mogu ostati u odgojno-obrazovnom procesu do odlaska u mirovinu.
- (3) Prijelazno razdoblje za uposlenike s neodgovarajućom stručnom spremom regulira se zakonom koji utvrde nadležne obrazovne vlasti.

Članak 55.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu sljedećega dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 122/07 30. listopada 2007. godine Sarajevo

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dr. **Milorad** @ivković, v. r.

Predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH **Ilija Filipović**, v. r.